LEEFBAAR
SAMEN VOOR EEN DUURZAME TOEKOMST

Beschouwing Programmabegroting 2027

Voorzitter, wethouders, leden van de raad en toehoorders,

Bij de eerste begroting van de nieuwe raadsperiode wil onze fractie nogmaals, zoals al gebeurd is in de commissievergadering, dank uitspreken voor het vele werk dat besteed is aan het uitwerken van deze begroting. Vandaag staan wij stil bij de koers van onze gemeente. Een kleine gemeente heeft grote voordelen: de lijnen zijn kort, inwoners kennen elkaar en de afstand tussen inwoners, gemeenteraad en college is klein. Goed bestuur betekent niet alleen beleid maken, maar vooral luisteren naar je inwoners, onnodige regels wegnemen en praktische oplossingen bieden voor problemen die mensen dagelijks ervaren. Kijk dus niet als eerste naar wat niét kan, maar onderzoek hoe het wél kan.

Vanuit die gedachte staan wij stil bij onderwerpen die voor Leefbaar belangrijk zijn.

Goed wonen begint met voldoende woningen én met de mogelijkheid om bestaande woningen klaar te maken voor de toekomst.

Wij kijken uit naar de plannen voor het gebied Schoolstraat 30 en het centrumplan Simpelveld, daar liggen voor de korte termijn de beste mogelijkheden. Concrete plannen en zichtbare resultaten, daar wachten we op.

Veel inwoners willen verduurzamen. Dat is goed voor het milieu én voor hun portemonnee. Daarom vinden wij dat plaatsing van warmtepompen en airco's aan de zij- of achterkant van woningen eenvoudiger moet kunnen. Als dergelijke installaties nauwelijks zichtbaar zijn en geen overlast veroorzaken, moeten inwoners niet worden opgezadeld met onnodige kosten en procedures. Wij vragen het college te onderzoeken hoe plaatsing vergunningsvrij kan worden gemaakt. Zoek daarbij de ruimte binnen de wet op en redeneer vanuit het principe: service wanneer het wél kan. Ook spreken wij de hoop uit dat de Woon Wijzer Winkel haar belangrijke rol kan blijven vervullen. Jammer dat deze organisatie in zwaar weer terecht is gekomen, maar wij hopen dat de weg naar een gezonde toekomst snel weer wordt gevonden.
Woningbouw blijft een van de belangrijkste opgaven voor onze gemeente. Jongeren moeten hier kunnen blijven wonen en ouderen moeten binnen hun eigen omgeving kunnen doorstromen.

Veiligheid gaat wat ons betreft ook over vertrouwen in de overheid.

Inwoners die vastlopen in procedures of zich niet gehoord voelen, moeten terecht kunnen bij een onafhankelijke partij. Daarom vragen wij om onderzoek naar een

laagdrempelige en onafhankelijke lokale ombudsfunctie. Graag zien wij daarbij een voorstel waarin opzet, kosten, looptijd en evaluatiecriteria van een pilot worden uitgewerkt.

Want voorzitter, vertrouwen in de overheid begint met het gevoel dat je als inwoner serieus wordt genomen. Dat vraagt om een gemeente die niet alleen bereikbaar is wanneer alles goed gaat, maar juist ook wanneer inwoners vastlopen. In dat verband wijzen wij ook op het afgeven van meerjarige vergunningen. Onze burgers kunnen worden ontlast en zelfs als het meerwerk impliceert voor onze ambtenaren zien wij er voordelen in. Hopelijk kunt u het aangegeven tijdpad nog vervroegen.

Toegang tot het recht is in onze rechtsstaat van belang. Soms is het voor inwoners lastig om een rechtszitting persoonlijk bij te wonen en ziet men om die reden af van het aanspannen van een geding. Door samen met de Rechtbank Limburg een pilot videorechtspraak vanuit het gemeentehuis te starten, kunnen we de toegang tot het recht dichter bij huis organiseren. Digitale dienstverlening biedt mogelijkheden, maar mag geen belemmeringen opleveren voor hen die digitaal niet vaardig zijn.

Bij veiligheid denken wij ook aan verkeersveiligheid. Welke concrete plannen heeft u in het nieuwe jaar om de verkeersveiligheid te verbeteren?

Leefbaar respecteert de democratische rechtstaat en de daaraan verbonden wet- en regelgeving, zoals verwoord in ons verkiezingsprogramma. Dit geldt ook voor de TGO. Wij kunnen het besluit van het College billijken om de gedoogbeschikking te verlengen tot uiterlijk 1 april 2027. Daardoor is er voldoende tijd om het besluitvormingsproces met de Raad zorgvuldig vorm te geven en heeft het College alle gelegenheid om onze burgers tijdig en juist te informeren en hun mening te peilen.

Voor onze jeugd blijven goede voorzieningen belangrijk.

Verenigingen vervullen een belangrijke rol binnen onze gemeenschap. Wij zijn blij dat de voetbalvelden inmiddels weer in gebruik zijn genomen. De afronding staat gepland voor 2027 en wij hebben er vertrouwen in dat dit binnen de afgesproken financiële kaders gebeurt. Klasse dat dit gaat lukken!

Verder zijn wij blij dat de Gezonde Basisschool van de Toekomst een vervolg krijgt. Wij kijken met belangstelling uit naar de verdere ontwikkelingen.

In gemeenschapshuizen hebben inwoners van alle leeftijden een kans om anderen te ontmoeten. Vanuit de portefeuille accommodatiebeleid verwachten wij de ontwikkeling van een strategische visie op de toekomst. Begrijpen wij goed dat deze portefeuille juist hiervoor is ingesteld? Valt de ontwikkeling van speelruimtebeleid ook binnen deze portefeuille?

Een sterke gemeenschap laat niemand vallen.

Inwoners kunnen onverwacht geconfronteerd worden met ernstige financiële problemen. Daarom vragen wij het college aansluiting bij de Stichting Urgente Noden te onderzoeken. Soms maakt een relatief kleine bijdrage het verschil tussen vastlopen en weer vooruit kunnen. Daarbij hoeft de lopende begroting niet direct belast te worden, aangezien hiervoor nog middelen in reserve beschikbaar zijn.

Zorg en welzijn gaat voor Leefbaar verder dan alleen financiële hulp. Wij vragen ook aandacht voor preventie en sociale verbondenheid. Hoe houden we zonder inbreuk op ieders privacy oog voor inwoners die dreigen te vereenzamen? En hoe ondersteunen we verenigingen die steeds meer worstelen met stijgende kosten en gebrek aan vrijwilligers? De basis van onze sterke gemeenschap willen wij behouden.

Wij zijn positief gestemd over de resultaten van ISD Kompas. De benchmarks laten zien dat deze organisatie goed presteert. Wij hopen dan ook dat de betrokken gemeenten tot een constructieve oplossing komen voor continuering van de huidige samenwerking.

Een leefbare gemeente heeft ondernemers nodig.

Wij vinden daarom dat ondernemers meer ruimte moeten krijgen om zelf keuzes te maken. In steeds meer gemeenten kunnen winkels het hele jaar geopend zijn. Ook in Simpelveld zouden ondernemers zelf moeten kunnen bepalen of zij hun deuren openen. Wij vragen het college daarom de regelgeving aan te passen zodat winkels in beginsel 365 dagen per jaar geopend mogen zijn.

Daarnaast kijken wij uit naar de verdere ontwikkeling van het Spoorpark en het Uitkijkpunt op de Huls. Daarbij vinden wij het belangrijk dat investeringen niet alleen Simpelveld betreffen, maar ook Bocholtz. De voormalige bibliotheek verdient eindelijk een toekomstbestendige invulling, of dat nu horeca, een maatschappelijke functie of een combinatie van beide wordt.

De lasten voor onze burgers zijn in de nasleep van artikel-12 onverminderd hoog gebleven. Verheugd lezen wij in de Berap Najaar vers van de pers dat de algemene uitkering hoger uitvalt met name vanwege de 300 bewoners die als gast in onze gemeente vertoeven. Deze financiële meevaller maakt het mogelijk om de heffing van 157K bij de OZB niet door te zetten. Dat is voor onze burgers een heel fijne boodschap, niet in het minst vanwege de achterliggende oorzaak.

Voorzitter,

Wij willen een gemeente zijn die naast haar inwoners staat. Een gemeente die niet als eerste kijkt waarom iets niet kan, maar hoe het wél kan. Een gemeente die bereid is te leren van andere gemeenten wanneer zaken daar slimmer of beter georganiseerd zijn.

Wij hebben vandaag diverse voorstellen gedaan. Daarbij verwachten wij van het college een duidelijke terugkoppeling over de haalbaarheid, mogelijkheden, kosten en planning. Goede ideeën mogen niet blijven steken in goede bedoelingen.

Deze begroting biedt een goede basis voor de komende jaren. Tegelijkertijd ligt de uitdaging niet in de plannen op papier, maar in de uitvoering. Minder onnodige regels. Meer aandacht voor inwoners die vastlopen. Ruimte voor ondernemers. Goede voorzieningen voor jong en oud. En een gemeente die bereikbaar en betrouwbaar is.

Dat maakt Simpelveld niet alleen een beetje beter, maar vooral een stuk leefbaarder. Daar werken we vandaag aan, morgen en ook nog de komende jaren.

Dank u wel, voorzitter.

Fractie LEEFBAAR